

M-klasserne

- et specialundervisningstilbud
i Aalborg Kommune

**Aalborg
Kommune**

Kære forældre

Denne folder er en generel beskrivelse af kommunens M-klasser. Hvis du ønsker at vide mere om den enkelte M-klasse, er du velkommen til at kontakte skolen. I de grønne kasser finder du en beskrivelse af de rammer og forudsætninger, der ligger til grund for arbejdet i alle kommunens specialundervisningstilbud.

Hvorfor har Aalborg Kommune specialundervisningstilbud?

I Skoleforvaltningen i Aalborg Kommune arbejder vi hver dag med at tage hånd om alle elever og med at sikre alle elever de bedste forudsætninger for læring og trivsel i inkluderende læringsfællesskaber. Nogle elever har imidlertid særlige behov, der kræver, at eleven har hele eller dele af sin skolegang i et andet miljø, end hvad distriktsskolen kan tilbyde.

Disse elever har mulighed for at have sin skolegang i et specialundervisningstilbud. I disse tilbud arbejder vi også inkluderende og støtter eleverne i at være en del af nære læringsfællesskaber - altid med udgangspunkt i den enkelte elevs kompetencer og forudsætninger og med sigte på at øge elevernes læring og trivsel. Hvert år ved revisitationen vurderer vi elevernes udvikling og på den baggrund besluttet det, om eleven fortsat skal have sin skolegang i specialundervisningstilbuddet, eller om et andet skoletilbud i højere grad vil kunne sikre elevens læring og trivsel.

Specialundervisningstilbuddene er blandt andet kendetegnet ved færre elever i klassen, en fokuseret specialpædagogisk indsats, der er tilpasset elevgruppens udfordringer og behov samt et øget forældresamarbejde.

Skoleforvaltningens specialundervisningstilbud dækker både specialklasser, der er placeret på 21 folkeskoler fordelt i hele kommunen, og specialskoler der er selvstændige skoler.

Hvilke specialpædagogiske behov har eleverne i M-klasserne?

Eleverne i M-klasserne er kendetegnet ved en mental retardering i middel eller svær grad (medfødt eller erhvervet hjerneskade – fejludvikling samt syndromer), og har som oftest svært nedsatte mentale, sproglige, motoriske og sociale evner og færdigheder. Elevernes udvikling er markant forsinket i forhold til den normale udvikling. En forsinkelse, som ikke vil blive indhentet, men eleven vil dog fortsat kunne udvikle sig, såfremt omgivelserne indretter sig på dennes særlige forudsætninger inden for de lokale rammer.

Elevernes specialpædagogiske behov kræver en individuelt tilrettelagt tilgang, der tager sit udgangspunkt i den enkelte elevs behov og udviklingstrin med brug af tydelig struktur og forudsigelighed, klare regler og tydelige voksne, visuelle symboler, gentagelser, meningsfulde aktiviteter, tilpassede krav, simpelt sprog, motorisk træning samt relevante kompenserende hjælpemidler. Eleven skal først og fremmest udvikle sig inden for kommunikation, almindelig daglig livsførelse, socialisering og motorik. Elevens alsidige udvikling er såvel fundament for at give eleverne skolemæssige kundskaber og færdigheder som en løbende vedvarende dannelsesproces.

Eleverne i Helhedstilbuddet kendetegnes af mental retardering af meget svær grad – og med multiple funktionsnedsættelser. Enkelte kan have fremadskridende sygdomme, hvor målet er et vedligeholdende perspektiv, og om nødvendigt at begrænse skaderne ved funktionstab.

Hvordan er vores børnesyn?

Børn med særlige behov skal på lige fod med andre børn have mulighed for at udvikle sig og specialundervisning er netop et redskab til at understøtte, at de bliver så dygtige, de kan. Hensigten er at afhjælpe eller begrænse virkningerne af elevernes psykiske, fysiske, sproglige eller sensoriske funktionsvanskeligheder.

Succesen i det pædagogiske arbejde i M-klasserne afhænger både af de voksnes handicapforståelse, at de har indblik i elevens begrænsninger såvel som udviklingsmuligheder men også af elevens selvforståelse.

Atmosfæren i M-klasserne er både overordnet og i den konkrete læringsituation præget af positive forventninger, hvor der er fokus på at skabe succesoplevelser både for elever, forældre, lærere og pædagoger og guide ved hjælp af positiv kommunikation og adfærd.

Hvor ligger M-klasserne?

M-klasserne er placeret på forskellige folkeskoler fordelt i Aalborg Kommune.

- Svenstrup Skole,
Egemarksvej 1, 9230 Svenstrup J
- Filstedvejens Skole,
Filstedvej 16, 9000 Aalborg
- Løvvangskolen (inkl. Helhedstilbuddet)
Løvbakken 6, 9400 Nørresundby
- Klasetrin: 0.-10. klasse
- DUS-specialgruppe og
FritidsCenter-specialgruppe: 0.- 10. klasse

Hvordan samarbejder vi med forældrene?

I M-klasserne bygger samarbejdet mellem skole og hjem på en gensidig åbenhed og ærlighed.

Forældrene er en vigtig ressource, og de er med til at stimulere børnenes udvikling, og forældrene spiller en vigtig rolle i deres børns personlige, sociale og faglige udvikling. Samtalerne i familien er vigtig, fordi de fremmer barnets viden, ordforråd og udvikling.

Samarbejdet med forældre er meget væsentligt og sker via:

- Fælles forældremøder
- Skole/hjemsamtaler, hvor bl.a. elevens personlige, faglige og sociale udvikling drøftes
- Direkte kontakt i hverdagen
- Netværksmøder med deltagelse af relevante samarbejdspartnere
- Minuddannelse.net (den specialpædagogiske elevplan)
- ForældreIntra

Hvordan arbejder vi med elevernes læring og trivsel?

Verbal og nonverbal kommunikation er meget central, da eleverne ofte kommunikerer gennem deres adfærd. Elevens udvikling fordrer en rød tråd, der skaber mening i de læringsmål, der sættes for eleverne. Der skal være fokus på trivsel og udvikling med realiserbare målsætninger. Læring for disse elever foregår ofte bedre gennem kropsoplevelser og leg gerne i samarbejde, der giver en fællesskabsfølelse af, at vi mestrer opgaven sammen. Dette skabes ved et naturligt fokus på relationer (elev/elev, voksen/elev og forældresamarbejde), og at man får skabt succesoplevelser, der medfører trivsel og udvikling. Den pædagogiske tilgang bygger på et specialiseret, helhedsorienteret og neuropædagogisk grundlag med det mål at opnå en så selvstændig og livstilfredsstillende børne- og ungetilværelse som muligt.

I M-klasserne arbejdes der helhedsorienteret, hvor der er opmærksomhed på, at en indsats ét sted forandrer et andet sted, som eksempelvis ved elevens læringsforudsætninger, mål og læringsindhold samt læringsproces og evaluering. Lærere og pædagoger anvender denne tilgang til både planlægning og analyse af den læring, der skal foregå. Der er her meget fokus på elevernes forskellige læringsstile og generelt den gode undervisning, når der arbejdes med den specialpædagogiske elevplan.

Eleverne har oftest meget forskellige og begrænsede muligheder for at opnå læring. Det er derfor vigtigt at have fokus på elevernes forskellige læringsstile, som både har til hensigt at motivere læring og være tilpasset de enkeltes individuelle måde at lære på, for netop at kunne støtte og fremme en bestemt læring individuelt hos den enkelte elev.

Som læringsstil har leg og bevægelse oftest en stimulerende effekt i forhold til indlæring og sociale kompetencer og gavner i særdeleshed eleverne i M-klasserne. Igen med udgangspunkt i elevernes kompetencer og potentialer giver det også ofte god mening i kombination med de obligatoriske fag at læne sig op ad de kompetenceområder, der eksempelvis arbejdes med i børnehaveklassen: Sprog, Matematisk opmærksomhed, Naturfaglige fænomener, Kreative og musiske udtryksformer, Krop og bevægelse samt Engagement og fællesskab.

Lærere og pædagoger i M-klasserne arbejder ligeledes ud fra den gode undervisning, der udviser såvel respekt for elevernes funktionsvanskeligheder, som giver muligheder for udvikling inden for et trygt miljø.

Den gode undervisning omhandler:

- de gode relationer (lærer/elev og elev/elev og skole/hjemsamarbejde)
- klasseledelse, hvor lærer/pædagog er den ledende, instruerende og motiverende
- feedback, hvor eleven opnår viden om egen formåen
- klar struktur for læringen, eksempelvis faste rammer og realistiske læringsmål
- forståelse for elevernes funktionsvanskeligheder.

Hvorfor er undervisning i fagene vigtig, og hvad er en specialpædagogisk elevplan?

Skolerne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan - det gælder naturligvis også for eleverne i alle kommunens forskellige specialundervisningstilbud. Den faglige læring vægtes derfor ligesom god trivsel højt i alle specialundervisningstilbud og er vigtig for alle elever, fordi faglig læring og god trivsel har en positiv og understøttende påvirkning på hinanden – går hånd i hånd.

Arbejdet med fagene, tager ligesom i almen skolen udgangspunkt i Fælles mål. Undervisningen kan enten være organiseret fagdelt, i emneuger, temadage eller i andre former.

I specialundervisningstilbuddene kan visse elevers forudsætninger for læring dog i større eller mindre grad være begrænsede. Derfor kan elever enten for en kortere eller længere periode undervises på et lavere klassetrin end elevens alder. Nogle elever kan i særlige tilfælde på samme baggrund fritages for et eller flere fag. Denne beslutning træffes af skolelederen i tæt samråd med forældre og PPR og sker altid på baggrund af en pædagogisk psykologisk vurdering og altid med forældresamtykke.

For eleverne i specialundervisningstilbuddene er det ligesom i almen skolen vigtigt, at lærere og pædagoger har positive og høje forventninger til eleverne og sætter udviklende og ambitiøse men realistiske læringsmål for eleverne. Dette giver eleverne succesoplevelser og mod til også at turde have høje forventninger til sig selv, troen på at kunne og evnen til at lykkes.

Den specialpædagogiske elevplan. Alle elever i Aalborg Kommune skal have udarbejdet en elevplan i det elektroniske elevplanssystem MinUddannelse. Dette gælder også for eleverne i specialundervisningstilbuddene, hvor elevplanen kaldes en specialpædagogisk elevplan (SPE). Den specialpædagogiske elevplan er en udvidet version af den elevplan, der anvendes på almene skoler. I SPE'en tilføjer skolens personale en generel beskrivelse af eleven og en beskrivelse af aktuelle læringsmål, læringsmål der er på pause og opnåede læringsmål. I den specialpædagogiske elevplan beskrives såvel de faglige læringsmål som læringsmål for elevens motoriske, sociale, sproglige og personlige udvikling.

Hvordan arbejder vi med elevernes overgange?

De fleste elever i M-klasserne indskrives direkte fra kommunens specialbørnehaver. Her er skolen vært for indskrivningsmødet, hvor der udover vidensoverlevering laves aftaler for opstart, herunder transport og evaluering af elevens skolestart. Ligeledes kan der aftales besøg i den klasse, eleven skal indskrives i.

De voksne har ansvaret for at gøre overgangen tilgængelig og meningsfuld for eleven, at eleven oplever tryghed og opnår en oplevelse af at være en del af sit nye fællesskab. Eleven skal udvikle sig fra at være legende børnehavebarn til at være lærende skoleelev. Elevens lyst og evne til at udforske og lære nyt er stærkt afhængig af kvaliteten af de voksnes samarbejde.

Der samarbejdes i lærerteams på tværs af klasserne, for at sikre at elevens overgang fra et klassetrin til det næste føles så sammenhængende som muligt både for elever og forældre. Fællesture, emneuger, idræt, svømning og musik på tværs af klasserne er med til at sikre kendskab til hinanden og til de voksne, således overgangen senere bliver lettere. Hvis der er hændelser i elevens undervisningstid, som har relevans for elevens ophold DUS og denne viden ikke allerede er kendt i DUS'en, overleveres den som regel af kontaktlærer til primærpædagog. Dette sker eksempelvis via kontaktbog, personaleintra eller direkte.

I udskolingsafdelingen er der fra 8. klassetrin samarbejde med den tilknyttede UU-vejleder. Eleverne kan fra 8.klasse meldes til præsentationskurser på Tech College, besøg på produktionskoler, VUK, Limfjordsskolen og andre STU tilbud, hvor eleverne evt. skal videre til efter 10. kl. I 9. kl deltager UU-vejleder i efterårets skole/hjemsamtaler, hvor fremtidens muligheder for den enkelte elev bliver drøftet. Det er vigtigt, at overvejelser omkring elevens tid efter folkeskolen starter tidligt, for at skabe tryghed for eleverne og forældrene.

Hvordan samarbejder vi med PPR?

M-klasserne samarbejder med et tværfagligt PPR-team med en specialiseret viden om elevgruppens læringsforudsætninger. PPR-teamet tilbyder vejledningsforløb, vurderinger og andre indsatser, der er fleksibelt tilpasset behovet i M-klasserne. Rådgivningsforløbene har altid et stærkt fokus på at medudvikle den pædagogiske og læringsmæssige praksis i samarbejde med personalet i M-klasserne.

Forældrene samarbejder i hverdagen altid med det pædagogiske personale i specialundervisningstilbuddet. Hvis forældrene har bekymring for deres barns udvikling såvel fagligt som personligt eller socialt, kan PPR altid inddrages dette i samarbejde.

PPR-teamet består af psykolog, specialundervisningskonsulent, talepædagog og terapeut.

Psykologen arbejder konsultativt og yder blandt andet supervisionsforløb til personalet. Psykologen foretager relevante psykologiske undersøgelser, observationer og laver handlingsforslag. Psykologen udarbejder en pædagogisk psykologisk vurdering i forbindelse med revisitationen, der sammen med specialpædagogiske elevplan udgør det materiale, som revisitationen bygges på.

Specialundervisningskonsulenten tilbyder specialpædagogisk, procesorienteret vejledning og rådgivning til specialundervisningstilbuddene. Konsulenten er sammen med lærere og pædagoger med til at vurdere effekten af de didaktiske og specialpædagogiske tiltag og læringsmålene fra den specialpædagogiske elevplan. Specialundervisningskonsulenten er også med i samarbejdet omkring udmøntning af en pædagogisk psykologiske vurdering til pædagogisk praksis.

Talepædagogen tilrettelægger sammen med lærere og pædagoger den talepædagogiske bistand til den enkelte elev. Ligeledes laver talepædagogen sproglige udredninger samt undervisningsforløb i forhold til enkelte elever og i tilknytning hertil en vurdering af elevens specialpædagogiske behov inden for området.

Terapeuterne laver terapeutiske undersøgelser blandt andet med fokus på sanseintegration, koncentration, opmærksomhed og sansemotorik. Terapeuterne har mulighed for at lave korte målrettede forløb for elever med skolerelaterede vanskeligheder. Ligeledes arbejder terapeuterne med tilpasning, afprøvning og implementering af både kompenserende hjælpemidler og praktiske anvisninger i dagligdagen i skolen.

Skoleforvaltningen

**Aalborg
Kommune**

